

Umrl je v Gradeu učitelj J. Krainz, znani pisatelj nemških pravljic pod psevdonimom „Hans von der Sann“. Ime kaže, da je bil slovenskega rodu.

Dr. Jankovič v Kozjem v album. Iz Kozjega nam pišejo: Najvztrajnejši politički priganjač Korošcev je bil nedvomno kozjanski zdravnik dr. Jankovič. Roka umije roko. Njegovi milosti se ima namreč zahvaliti za ta ljubi deželnozborski mandatek — no, in iz hvaležnosti je lazil z njim, za njim in sam prirejal shode po vseh kotih kozjanskega okraja. Pa to nas ne briga, ampak nekaj drugega je, kar nas tangira kot učitelje. Na vseh shodih je govoril o učiteljstvu skrajno žaljivo, hujskal ljudi proti šolstvu in smešil učiteljski stan. V Imenem je govoril zbranim ovčicam, da učiteljstvo ni vredno, da bi si on pete obrisal ob njega, v Podsredi je kvasil, da učiteljstvo študira le par let, potem napravi še neko izkušnjo in dobi za to takoj 1200 K plače in do vpokojenja nad 6000 K itd. Tudi v Sedlarjevem, v Kozjem in drugod je udrihal po učiteljih. — In ta sladkobesedni doktor, ki se je ob vsaki priliki laskal učiteljstvu kot njega prijatelj, zahajal ob zborovanjih v njihov krog, je nedavno tega tudi nagovarjal nekega nadučitelja, naj pristopi v njegovo lažikmetsko zvezo, češ, da bo to najmočnejša stranka. Naj bi vendar pomislil, da posamezni učitelj, ki se zaveda svojega poklica, stori v svojem življenju za vzgojo in naobrazbo slovenskega ljudstva več, kakor bo on sploh kdaj v svojem življenju storil z vsemi recepti! Samo od okrajnega odbora kozjanskega dobi toliko nagrade, kakor znaša vseletna plača učiteljeva. — Toda dovolj za danes! Dr. Jankovič, govoril si, in učiteljstvo te sodi po tem, apelujemo torej na tvojo čast, da se odslej več ne hliniš učiteljstvu in ne zahajaš v njihov krog — ker so se naša pota križala.

Šolske sestre v Celju in — politika. V „Narodnem Listu“ čitamo: Enkrat za vselej mirno opozarjamo č. šol. sestre kot učiteljice na slovenski dekliški šoli, naj v prihodnje opuste nastope v šoli kakor je sledeči: Sestra S. je v tretjem razredu učenke vpraševala, koga bodo njih očetje volili. Na koncu pa se je molilo za „gospoda Povaleja, da bi skoz prišli“. Deklice so to seveda staršem povedale. — Mi zahtevamo, da društvo, ki vzdržuje to šolo, odločno napravi enkrat za vselej konec takemu „učenju“, ker bi sicer morali govoriti drugače.

Goriško. G. Fr. Bajt nadučitelj v Ajdovščini. — Na „Poravek“ k poročilu iz seje c. kr. okr. šol. sveta za goriško okoličico v 19. št. „Uč. Tov.“ izjavljam, da ostajam pri svojem poročilu v 13. št. „Uč. Tov.“ — Zadeva je tako delikatna, da je ne maram razpravljati v javnosti; pojasnim jo pri učiteljskem zborovanju dne 6. junija t. l.

Dornberg, 20. maja 1907.

I. Križman, zastopnik učiteljstva v c. kr. okr. šol. svetu.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za obče ljudske in meščanske šole v Gorici so napravili izpit usposobljenosti za ljudske šole s slovenskim učenim jezikom gč. Stipančič Franja; s slovenskim učenim jezikom in iz nemščine kot predmet gč. Einspieler Štefanija, Furlani Olga, Mazi Lina, Slokar Avgusta, Sosič Ana, Zmerzikar Frida in g. Odlasek Josip; s slovenskim in nemškim učenim jezikom gč. Hribar Franja, Oblak Katarina, Pogačnik Marija in Zalar Marija. — V štirih slučajih komisija ni mogla pripoznati usposobljenosti za ljudske šole z nemškim učenim jezikom.

Poslano.*)

Gospod Oblak so govorili. Vzeli so v roke veliko brezovo metlo in začeli pošteno pometati. Kamor stopiš, vse v smeteh, za vsakim oglom polno gnilobe. O, uboga fara, zakaj se ne očediš! Tudi podpisani čepim v tem smradu in še vedno se vlivajo name polne golide napadov. Gospod župnik me je že dvakrat v svojem ljubljensku, znanem „Domoljubu“, pošteno naklestil, zato mu dolgujem nekoliko odgovora.

Kdaj, vprašam Vas, se nisem zmenil za Vaše želje in ukaze? Kaj ste mi zaukazali, da bi se ne bilo zgodilo, kje so tiste želje, ki se niso zgodile?

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Ravno nasprotno. Ni ga menda učitelja na Kranjskem, ki bi bil toliko tlačanil cerkvi kakor sem jaz. Povsod so organisti plačani za šmarnice, povsod dobivajo nagrade za zornice in druga izvanredna opravila. Koliko ste mi pa dali Vi? O misijonu sem bil skozi 10 dni vprežen kakor živina, odjutra do večera dvakrat v šoli, trikrat v cerkvi in zasvoj trud nisem bil vreden niti navadnega „bohlonaj“. Pri pogrebih se mi je godila naravnost krivica, ki vpije do neba. Računi so znašali večkrat od 30—40 glđ, organistu se je pa vrglo 6—7 kronc. Tako ste mi požrli mnogo, mnogo trdo, pošteno zasluženih krajcarjev in jih vtaknili v svojo nenasitno, nikdar polno malho. Lansko leto ste prosili, naj naučim Marijnarec nekaj pesmi. Tudi to sem storil, kaj hočete še več od mene. Nadaljevanje v tem pouku je bilo sploh nemogoče. Menda še niste pozabili na štrajk, da sem ostal sam na kornu. Seveda ste se v mojem stanovanju smehljaje zvižali, češ, saj ste vi gospodar na kornu, ubogati vas morajo, a žal, oni časi in to prakticirate Vi sami najbolj, gospod župnik, minevajo, ko se je kaj zastoj storilo za čast božjo. Za one umazane kronce, ki so jih med letom lovili okrog farovža, jih nisem mogel kar nič za ušesa vleči in sem bil zadovoljen, da so se pri svojih ogromnih dohodkih vsaj toliko redno držali častne službe. Dobro ste vedeli za napetost in mržnjo med mojimi pevci in Marijnarcami, a tiščali ste v me, kakor podrepna muha z zlobnim namenom izvršiti polagoma naklep, ki se Vam je posrečil letošnjo zimo. Čisto vest imam, da sem vestno opravljal svojo službo in se vsekdar ravnal po vaših ukazih v delokrogu cerkvenega organista, Vi ste pa pokazali svoj značaj v taki luči, ki se gabi in studi vsakemu treznomislemu človeku. Zakaj mi očitale izpoved, zakaj podpise, Slov. Narod itd.? Kaj mislite da farani ne vedo, da ni za temi očitanki nič drugega, kot kup grde nevoščljivosti in lakomnosti? Bero pobašem jaz, ste si mislili, novega organista plačam kakor sam hočem in tako se pokaže pred menoj zopet lep kupček dobička. Res, dokaj žita so mi darovali farani, za kar sem jim in jim ostanem hvaležen, a gospod Oblak naj si zapomni, da sem dobil veliko, veliko zavoljo šole v jasen dokaz, kako ljudstvo ceni in upošteva težavno službo učiteljskega stanu.

Vaša usta so bila dolgo polna hvale, kako zadovoljivo ste se izražali o petju in orgljanju in sedaj — naenkrat vse zanič. Če je bilo kdaj kaj proti vaši volji, če ste imeli kako posebno željo, zakaj niste prišli k meni ali me obvestili pismeno, saj loči naju samo cesta. Delali ste vedno le zahrbtno, in takega človeka si usojam imenovati javno podlegahinaveca.

Odločno moram pa tudi odbijati ostudne laži o celih vrstah mož, ki mi ne zaupajo več svojih otrok in zahtevajo naj se ven spravim. Kako grozno! Čudom se čudim, da me niso že kar po Temenici poslali tja dol čez hrvaško mejo. Pa šalo na stran. Pravite, naj vprašamo može iz Dolgenjive, Mačjega dola, Vi ga imenujete Marš dola, Martinje vasi in Vrhovega. Kje je pa ostalih šestnajst vasi? Ali je samo teh dvanajst mož mero-dajnih za celo faro? In še izmed teh je nekaj takih, to je gola in čista istina, ki so Vas obsojali vpričo mene, sedaj se vam pa hlinijo in prilizujejo. Pač žalostno! Danes tukaj, jutri tam. Pri vsem tem pa čutim neko sumničenje in izjavljam: Kdor bo trosil po fari govorico, da sem jaz v kaki zvezi z dejanjem na župnišču, ali da sem koga v to hujskal in nagovarjal, proti temu uvedem brezobzirno strogo kazensko postopanje. Nimam povoda župnika gladiti, saj dovolj ruje proti meni, a ker nisem kriv, se smem in moram pognati za svoje poštenje.

In sedaj moje vsiljevanje. Ali Vas ni sram kot duhovnika, kot božjega namestnika mamiti ljudstvo s takimi lažmi in ga hujskati proti meni? Nikdar in nikjer se nisem vsiljeval že zaradi bolezni ne, vdal sem se le na pritisk faranov, da bi ne imeli z novim organistom nepotrebnih stroškov. Samo to je resnica, vse drugo je izmišljeno. Kar pa veste o mojem ugledu med ljudstvom, kar nič prikrivati, le na dan z njim, jaz nisem brez napak, Vi tudi ne, pa nesiva vsak svoje maslo na solnce.

O logiki rajši molčite. Če človek prebira Vaše klobasarije, bi Vas najrajši poslal nazaj v gimnazijo, četudi imate vrhutega še kup lemenatarskih študij. „Kdo je mož, ki je to naredil“, tri pike. To je — že spet pike, nadzornik, predsednik, zopet pike. Pa

to, kar je mož, je in ostane. Kako učeno! To pogruntajo le gospod župnik, a jaz revček, ki nisem pokukal nikdar v višjo gimnazijo, pa tuhtam in tuhtam te pike in naslove, da mi kar plešejo po glavi. Verujte mi, da je klečeplaztva ravno pri Vas največ in smelo trdim, da je Vaša črna suknja z Vašim letanjem okolo vseh slojev moškega in zlasti ženskega spola zatemnila že ves severni in zapadni del šentlovrenske fare.

Da nisem s „poslanim“ v nikaki zvezi, to naj blagovoli slavno uredništvo blagohotno potrditi. (Op. ur.: Potrjujemo.) Učiteljstvo se je potegnulo zame in s tem pokazalo svojo kolegialnost. Vem, da bote prišli na dan zopet z raznimi budalostmi o cerkvenih nazorih, o nepokorščini itd., a eno je, kar drži: **Izgubili ste zadnjo iskro sočutja, v moji bolazni ste padli po meni in se tako lotili najgršrega sredstva, ki smrdi do neba. Tukaj tiči vaša črna duša, to je pečat, to je neizbrisljiv madež, ki ga boste nosili do konca dni svojega življenja.**

Fran Potokar,
nadučitelj.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 628. Kranjsko. 66 (1)

V litijakem okraju se razpisuje s tem učiteljska služba na dvorazredni v Krki v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 10. junija 1907.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Litiji, 12. maja 1907.

St. 1135. (67) 1

Na dvorazredni ljudski šoli v Vrbovem se razpisuje s tem nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 30. maja 1907.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, 15. maja 1907.

St. 742. (68) 1

Na enorazredni ljudski šoli v Hruševju se razpisuje s tem učiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 30. maja 1907.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 15. maja 1907.

Poškusi
in priporočite
== izdelke ==
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Fotografični aparat

z petdelnim kovinskim stojalom, Extra-rapid-aplanatom Ser. G. z usnjatim koničnim mehkom in dobrim momentnim zapiralom, se proda po zelo nizki ceni.

Naslov pove Učiteljska tiskarna.

(62) 3-3

Neobhodno potrebno za vsakega učitelja in učiteljske knjižnice:

Levec Janez: **Lepopisne vaje.** Navodilo za pisanje brez lineature. K 2.—.

Maier Anton: **Učne slike iz domoznastva.** (Podrobni učni načrt za III. šol. leto.) K 1.40.

— **Učne slike iz nazornega nauka** za I. in II. razred. Drugi natis. K 2.50.

— **Učne slike iz zemljepisja.** „Vojvodina Kranjska“. K 2.—.

— **Učne slike iz prirodoslovja** za III., IV. in V. razred. (Podrobni učni načrt.) K 2.50.

— **Učne slike iz zemljepisja.** „Avstrija“. (Podrobni učni načrt.) K 1.50.

Majcen Gabr., **Metodika zemljepisnega pouka v ljudski šoli,** razkazana na svojem razvoju. K 2.—.

Stiasny Ljudevit, **Prva zbirka učnih slik.** K —70.

— **Druga zbirka učnih slik.** K 1.—.

— **Tretja zbirka učnih slik.** K 1.50.

— **Četrta zbirka učnih slik.** K 1.50.

Pedagogički letopis, IV. zvezek K 3.—.

Učne slike k ljudskošolskim berilom, II. del 2. snopič: Učne slike k berilom v Schreinerjevi-Hubadovi čitanki za obče ljudske šole izdaja, v štirih delih. II. del, in v Josinovem-Ganglovem drugem berilu. K 2.40.

Apih J., **Zgodovinska učna snov za ljudske šole,** 4. snopič. (Realna knjižnica I. del.) K 2.20.

Pedagogički letopis, V. zvezek K 2.50.

Učne slike k ljudskošolskim berilom, II. del, 3. snopič: Učne slike k berilom v Schreinerjevi-Hubadovi čitanki za obče ljudske šole, izdaja v štirih delih, II. del, in v Josinovem-Ganglovem drugem berilu. K 2.—.

Majcen Gabriel: **Nazorni nauk za prvo šolsko leto,** 1. snopič. (Pomožne knjige za ljudskošolske učitelje. Nazorni nauk. Zbirka učne snovi za nazorni nauk I. del.) K 2.—.

Apih J. in Potočnik dr. M.: **Zgodovinska učna snov za ljudske šole,** 5. snopič. (Bralna knjižnica. I. del.) K 2.20.

Pedagogički letopis, VI. zvezek K 3.—.

Bezjak dr. J.: **Posebno ukoslovje slovenskega učnega jezika v ljudski šoli,** 1. snopič. (Didaktika. [Obče in posebno ukoslovje.] I. del.) K 2.20.

Družovič Hinko: **Posebno ukoslovje petja v ljudski šoli.** (Didaktika, II. del.) K 2.50.

Majcen Gabriel: **Nazorni nauk za prvo šolsko leto,** 2. snopič. (Konec I. dela.) Pomožne knjige za ljudskošolske učitelje. Nazorni nauk. Zbirka učne snovi za nazorni nauk. (I. del.) K 2.—.

Potočnik dr. Makož: **Zgodovinska učna snov za ljudske šole,** 6. snopič. (Konec.) (Realna knjižnica I. del.) K 2.—.

Stupar Fr.: **O prvinah in spojinah.** Osnovni nauki, iz kemije itd. K 1.50.

Javen telovadni nastop za ljudske šole višje stopnje ali mešanske šole. Sestavil in ilustriral J. Kren. Poslovenil J. Bajzelj. Cena K —80.

Vedno v zalogi knjigarne:

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani. (40) 10—10